

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 września 2016 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla A. H., jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 997,10 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 81,67 % (wyliczony za lata 1976 – 1985), z uwzględnieniem 327 miesięcy okresów składkowych, 27 miesięcy okresów nieskładkowych, współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 88,03 %, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy ustalono mnożąc 24% kwoty bazowej, czyli 293,01 złotych przez współczynnik 88,03 % oraz pomnożenie 1,3% podstawy wymiaru kapitału w wysokości 997,10 złotych za każdy rok okresów składkowych i pomnożenie 0,7% podstawy wymiaru w wysokości 997,10 złotych za każdy rok okresów nieskładkowych, a następnie dodanie obliczonych w ten sposób poszczególnych kwot, co dało wynik w wysokości 626,96 złotych. Tak obliczoną wartość pomnożono przez liczbę miesięcy średniego dalszego trwania życia, co pozwoliło na ustalenie wartości kapitału początkowego w kwocie 131034,64 zł.

/decyzja – k. 48 - 50 akt ZUS /

W dniu 20 października 2016 roku A. H. wniósł odwołanie od tej decyzji, domagając się uwzględnienia w kapitale początkowym wynagrodzeń z okresu od 16 lutego 1970 do 31 grudnia 1975 r udokumentowanych angażami.

/odwołanie – k. 2/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania od tej decyzji, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc, nadto, że za sporny okres przyjęto minimalne wynagrodzenie za pracę, a stawki z angaży nie mogły być uwzględnione z uwagi na brak danych w zakresie przepracowanego czasu w poszczególnych okresach.

/ odpowiedź na odwołanie – k. 3 / .

W piśmie z dnia 27 stycznia 2017 r ubezpieczony wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

/pismo – k. 17/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. H. urodził się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna /

W okresie od 16 lutego 1970 r do 31 maja 1981 r ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...). Według świadectwa pracy pracował na stanowisku montera c.o. , mistrza, za wynagrodzeniem w kwocie 5000 zł wg. kat. XV, dodatkiem z porozumienia w wysokości 100 zł, premią do 20%, dodatkiem funkcyjnym 600 zł, dodatkiem za staż w wysokości 10 % .

/świadectwo – k. nienum . akt ZUS /

Zgodnie z angażami z tego okresu zatrudnienia wynagrodzenie wnioskodawcy wynosiło:

- od dnia 17 lutego 1970 r - 7,50 zł za 1 roboczo/godzinę,

- od dnia 1 maja 1972 r – 8,50 zł na godzinę,

- od dnia 1 lutego 1973 r 9 zł za 1 roboczo/godzinę,
- od 17 czerwca 1973 r - 10,50 zł za 1 roboczo /godzinę,
- od dnia 1 września 1974 r – 12 zł za 1 roboczo /godzinę,
- od 12 października 1974 – 13,70 zł/na godzinę
- od 1 maja 1975 r – 15,70 zł/na godzinę.

/angaże, porozumienia zmieniające – k. 24 – 30 , zeznania świadka Z. H. e - prot . z dnia 9.06.2017 00:16:39 – 00:19:59/

Wnioskodawca pracował w tym okresie 8 godzin dziennie.

/zeznania wnioskodawcy – e - prot . z dnia 9.06.2017 00:02:29 – 00:07:49 w zw. z e – prot . z dnia 22.08.17 00:02:27, zeznania świadka Z. M. e prot . z dnia 9.06.2017 00:10:41 – 00:16:39/

Za okres 1976 – 1981 – pracodawca wystawił dla wnioskodawcy zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/zaświadczenie – k. 9 akt ZUS/

W dniu 11 sierpnia 2016 r ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek – k. 1 akt ZUS/

Decyzją z dnia 29 września 2016 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla A. H., jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 997,10 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 81,67 % (wyliczony za lata 1976 – 1985), z uwzględnieniem 327 miesięcy okresów składkowych, 27 miesięcy okresów nieskładkowych, współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 88,03 %, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy ustalono mnożąc 24% kwoty bazowej, czyli 293,01 złotych przez współczynnik 88,03 % oraz pomnożenie 1,3% podstawy wymiaru kapitału w wysokości 997,10 złotych za każdy rok okresów składkowych i pomnożenie 0,7% podstawy wymiaru w wysokości 997,10 złotych za każdy rok okresów nieskładkowych, a następnie dodanie obliczonych w ten sposób poszczególnych kwot, co dało wynik w wysokości 626,96 złotych. Tak obliczoną wartość pomnożono przez liczbę miesięcy średniego dalszego trwania życia, co pozwoliło na ustalenie wartości kapitału początkowego w kwocie 131034,64 zł.

/decyzja – k. 48 - 50 akt ZUS /

Za okres 16.02.1970 - 31.12.1975 r przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia. Wg. organu rentowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego został ustalony z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu 1976 – 1985 – w wysokości 84,67 % i był to wskaźnik najbardziej korzystny.

/okoliczność bezsporna – wyliczenie k. 47 akt ZUS /

Hipotetyczne wynagrodzenie na podstawie stawek godzinowych, przy założeniu norm czasu pracy obowiązujących w tym okresie, wynosi:

- w 1970 r - 15420 zł
- w 1971 – 17610 zł
- w 1972 – 19099 zł

- w 1973 – 22892 zł

- w 1974 – 26678,40 zł

-w 1975 – 35158,60 zł.

Kapitał początkowy wyliczony z uwzględnieniem w/w wynagrodzeń wynosi 138100,93 zł , a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - 89,15 % wyliczony z lat 1972 – 1981).

/wyliczenie – k. 51, k. 57 akt ZUS , k.47 - 55 /

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną była możliwość przeliczenia wysokości kapitału początkowego przy uwzględnieniu wynagrodzenia wyliczonego na podstawie dokumentacji pracowniczej zawierającej stawki godzinowe.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U.2017.1383 t.j) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a. Kapitał początkowy ewidencjonowany jest na koncie ubezpieczonego.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kapitał początkowy nie może ulec obniżeniu.

Zgodnie art. 174 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Staż ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 8, określa się w pełnych latach, z tym że jeżeli ubezpieczony ma więcej niż 6 miesięcy tego stażu ponad pełne lata, staż ten zaokrągla się w górę.

Staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Zgodnie z art. 175 ustawy ubezpieczeni oraz płatnicy składek zobowiązani są do przekazywania Zakładowi, w terminie i trybie ustalonym przez organ rentowy, dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego nie później niż do dnia 31 grudnia 2006 r. Przepisy art. 115 ust. 1-3, art. 116 ust. 5, art. 117, 121, 122 ust. 1, art. 123 9 , 124 i 125 stosuje się odpowiednio.

Płatnicy składek są zobowiązani do skompletowania dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego dla ubezpieczonych, za których przekazują do Zakładu imienne raporty miesięczne, a następnie przekazania tej dokumentacji na żądanie organu rentowego i w terminie wyznaczonym przez ten organ.

Dla osób, które nie pozostają w ubezpieczeniu, kapitał początkowy ustala się na ich udokumentowany wniosek.

Ustalenie kapitału początkowego następuje w formie decyzji organu rentowego. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie kapitału początkowego w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach.

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie z art. 15. Ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 117 ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

Przypadające po dniu wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu na podstawie informacji zarejestrowanych na koncie ubezpieczonego.

Do ustalania podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na to ubezpieczenie.

Zgodnie z § 21. ROZPORZĄDZENIA MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ 1 z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe/Dz.U.2011.237.1412/ Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Przepisy rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. Dopuszczalnym jest, więc ustalenie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dowody zastępcze/tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 7 kwietnia 2016 r. ,III AUa 1530/15 ,LEX nr 2062016/

W postępowaniu sądowym nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne./tak SA w Szczecinie w wyroku z dnia 20 lipca 2016 r, III AUa 690/15, LEX nr 2121869 /

Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że w okresie od 16 lutego 1970 r do 31 maja 1981 r ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...). Według świadectwa pracy pracował na stanowisku montera c.o. , mistrza, za wynagrodzeniem w kwocie 5000 zł wg. kat. XV, dodatkiem z porozumienia w wysokości 100 zł, premią do 20%, dodatkiem funkcyjnym 600 zł, dodatkiem za staż w wysokości 10 % .

Zgodnie z angażami z tego okresu zatrudnienia wynagrodzenie wnioskodawcy wynosiło:

- od dnia 17 lutego 1970 r - 7,50 zł za 1 roboczo/godzinę,
- od dnia 1 maja 1972 r – 8,50 zł na godzinę,

- od dnia 1 lutego 1973 r 9 zł za 1 roboczo/godzinę,
- od 17 czerwca 1973 r - 10,50 zł za 1 roboczo /godzinę,
- od dnia 1 września 1974 r – 12 zł za 1 roboczo /godzinę,
- od 12 października 1974 – 13,70 zł/na godzinę
- od 1 maja 1975 r – 15,70 zł/na godzinę.

Ustalono także, że wnioskodawca pracował w tym okresie 8 godzin dziennie. Powyższe zostało potwierdzone zeznaniami świadków i wnioskodawcy.

Za okres 1976 – 1981 – pracodawca wystawił dla wnioskodawcy zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Natomiast za okres 1970 – 1975 takie zaświadczenie nie zostało sporządzone.

W ocenie Sądu załączone do akt angaże, które zawierały stawkę godzinową wnioskodawcy w poszczególnych okresach stanowiły wystarczający dowód do wyliczenia wynagrodzenia wnioskodawcy za sporny okres, przy uwzględnieniu normatywnego wymiaru czasu pracy obowiązującego w tym okresie.

Hipotetyczne wynagrodzenie na podstawie stawek godzinowych, przy założeniu norm czasu pracy obowiązujących w tym okresie, wynosi:

- w 1970 r - 15420 zł
- w 1971 – 17610 zł
- w 1972 – 19099 zł
- w 1973 – 22892 zł
- w 1974 – 26678,40 zł
- w 1975 – 35158,60 zł.

Kapitał początkowy wyliczony z uwzględnieniem w/w wynagrodzeń wynosi 138100,93 zł , a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - 89,15 % wyliczony z lat 1972 – 1981).

Powyższe wyliczenie zostało sporządzone przez organ rentowy i nie było kwestionowane przez ubezpieczonego, który był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Natomiast za okres 16.02.1970 - 31.12.1975 r organ rentowy przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia. Wg. organu rentowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego został ustalony z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu 1976 – 1985 – w wysokości 84,67 % i był to wskaźnik najbardziej korzystny.

Wobec ustalenia , że obliczony kapitał początkowy z uwzględnieniem wynagrodzeń wyliczonych w oparciu o załączone angaże, wynosi 138100,93 zł , a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru - 89,15 % wyliczony z lat 1972 – 1981, są bardziej korzystne, niż wyliczył organ rentowy, należało zmienić zaskarżoną decyzję i ustalić wysokość kapitału początkowego na kwotę 138.100,93 z, przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 89,15 %, wyliczonego z okresu 1 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1981 roku, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania za Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia MS z dnia 22.10.2015 r w sprawie opłat za czynności adwokackie /Dz. U z 2015 r poz. 1800 z późn. zm. w brzmieniu ustalonym

rozporządzeniem MS z dnia 3.10.2016 zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz.U. 2016 poz. 1668 /

.

z. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć peł. ZUS wraz z aktami rentowymi